

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

10 frt — kr.
5 — —
2 — 50
1 — —

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetéseket alk. szerint jutányos áron vetésnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

1896. évi VII. Törvényczikk

a honalapítás ezredéves emlékének törvénybe iktatásáról.

(Szentelést nyert 1896. évi május hó 13-án, Kihirdettetett az »Országos törvénytár«-ban 1896. évi május hó 31-én.)

Mi Első FERENCZ JÓZSEF

Isten kegyelméből Ausztriai Császár, Csehország Királya stb. és Magyarország Apostoli Királya.

Kedvelt Magyarországnak és társországai hű Főrendei és Képviselői közös egyetértéssel a következő törvény-
czikket terjesztették szentesítés végett Felsőgünk elé:

A magyar állam 1896-ban ezeréves megalapításának és fennállásának ünnepét üli.

A törvényhozás ennek emlékét a következőkben örökíti meg:

1. §. A magyar szent korona országainak törvényhozása vallásos áhitattal ad hálát az isteni gondviselésnek, hogy
az Árpád és vitéz hadai által megalapított hazát oltalmába fogadta, fejedelmeit bölcsességgel népét és az országot jó és
balsorsban segítve, annak lételet ezer éven át sok viszontagságok között is fentartotta.

2. §. Ezen ünnepélyes alkalommal az országgyűlés mindkét háza legmélyebb hódolattal járul Ő császári és apostoli
toli királyi Felsőge I. Ferencz József elé, a kinek dicsőséges uralkodása alatt az ország alkotmányos szabadsága s zavartalan
fejlődése biztosítva van.

Magyarország és társországainak apostoli királya viszont törhetetlen bizalmát nyilvánítja szeretett népének hű-
ségében.

Szifárd alapjai ezek annak az áldásos összhangnak, melynek ereje a jövő századok biztos haladásának is
zálogát képezi.

3. §. A törvényhozás a kegyelet hódolat és a királyi hajlandóság eme nyilatkozataival a magyar állam ezeréves
fennállásának emlékét örök időkre törvénybe iktatja.

4. §. E törvény 1896. június hó 8-án, mint Ő császári és apostoli királyi Felsőge dicsőséges megkoronáztatásának
évfordulóján lép életbe, ugyanazon napon ugy az országgyűlés mindkét házában együttes ülésében felolvasandó, mint
a magyar korona országainak minden községében közzéteendő és kőbe vésvé az országházában megörökítendő.

Mi e törvényczikket s mindazt, a mi abban foglaltatik, összesen és egyenkint helyesnek, kedvesnek és elfoga-
dottnak vallván, ezennel királyi hatalmunknál fogva helyben hagyjuk, megerősítjük, s mind magunk megtartjuk, mind más
hivünk által megtartatjuk.

Kelt Budapesten, 1896-ik évi május hó 11-ik napján.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

(P. H.)

B. Bánffy s. k.

Június 8.

Elérkeztél tehát, óh, várva-várt nap, a melyen egyesülnie kellett az életének ezeréves ünnepét üli nemzetnek
koronás királyával, a melyen kihirdették e magaslatos törvényczikket a nemzet képviseletének és társadalmi és szellemi
előkelőségeinek együttes ülésében, kikre dicsőséget árasztott felemelő szerepüknek alatta a közöttük levő szent korona
fénye!

Hála néked, oh magyarok hatalmas Istene, hogy nemzetünket e naphoz elérkezni s annak minket, a hadverő
ősöknek méltatlan utódait, részeseiül éreznünk engedted!

Az ország minden zugában hangzik az ige, Magyarország ezredéves törvényének szavaiba foglalt hálaimája e
nemzetnek, engedd meg nekünk, Hazánkat szerető szerény napszámosaidnak is, hogy kifejezzük hálánkat jószágod iránt,
hogy átérzhetjük, ünneplő szívűnkben felemelkedhetünk abba a csodás magasságba, a melybe a Te kiválasztott magyar
nemzetedet e napon felemelni kegyes voltál...

Engedd meg, hogy megháláljuk kegyességedet, melynek erejénél fogva e nagy alkalomhoz méltó Királylyal aján-
dézottad meg e sokat átéli nemzetet, — azzal, hogy mi is leborulhassunk, kifejezván legmélyebb hódolatunkat a magyar
király iránt! Hirdesse ez a törvény örök időkre ott az Ország Hazának márványtábláján s itt benn, mindnyájunk dobogó
szívében egyaránt, hogy ma, a midőn a magyar állam hivatalosan belép életének második évezredébe: nem lehet nincs
és nem is lesz véghetetlen időnkig más vezérsillaga ebben a Hazában senki fiának, mint ez a szent dal, mely szívün-
ket hevíti:

»Hazádnak rendületlenül
Légy hűve, óh magyar!«

A királyi palota alapkövetétele.

Táviratainkban már szombaton jelentetük röviden a nagy ünnepélyt, mely szombaton délelőtt 10 órakor az új királyi palota alapkövetétele alkalmával lefolyt.

Most közöljük az alapkövetétele szövegét, amelyet Ő felsége ott a hely színén írt volt alá. Az okirat szövege a következő:

Mi Első Ferencz József

Isten kegyelméből osztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya

Kedvet Magyarországunk állami életének ezredik évfordulóját ünnepli, midőn ezen alapkövetétele teszünk, hogy az elmúlt idők történeti eseményei által megszentelt eme helyen emelkedjek a Magunk és Utódaink fejedelmi otthona.

Az ezereves mult magasztos örömetől lelkünkben áthatva, a jelen pillanatban is buzgón fohászkodunk Istenhez, árasztva az áldást hazunkra és hű magyar nemzetünkre, hogy egyesült erővel az ország javára és nepeink boldogítására jövőben is sikeresen munkálkodjanak, királyi lakunkban, melyet a Mindenható segedeimével felépítendők vagyunk, és az országban allandoan jólét és megalégedés honoljon.

Kelt Budapest székes-fővárosunkban, ezer-nyolczszázkilenczvenhatodik évi június hó hatodik napján.

Ferencz József I.

A belső lapon magyar zászló urak, miniszterek, a törvényhatóságok, állami hivatalok és a művezetőség tagjai írtak alá az okmányt, — még pedig a következő rendben: Lajos Viktor kir. herceg s. k., Frigyes kir. herceg s. k., Vaszary Kolos s. k., bibornok, Magyarország hercegprímása, Orosz Béla br. s. k., országbíró, Kheuen-Hedervary Karoly gróf s. k., horvát bán, Zichy Ferencz gróf s. k., tarnokmester, Szapary Geza gróf s. k., főudvarmester, Széchenyi Gyula gróf s. k., főlovasszermester, Pálffy Andor gróf s. k., lovassági tábornok és testör-

kapitány, Andrássy Aladár gróf s. k., főkamrásmester, Festeticz Tassziló gróf s. k., főpohármester, Széchenyi Imre gróf s. k., főasztalnokm., Bánffy György s. k., főajtónálóm., Radvánszky Béla s. k., koronaőr, Apponyi Lajos s. k., udvarnagy, mint az első főudm. hely., Bánffy Dezső s. k., miniszterelnök Fejérvary Géza báró s. k., honvédelmi miniszter, Josipovich Imre s. k., horvát-szlavon-dalmátországi miniszter, Erdély Sándor s. k., igazságügyminiszter, Lukacs László s. k., pénzügyminiszter, Perczel Dezső s. k., belügyminiszter, Wlassics Gyula s. k., vallás- és közoktatási miniszter, Daniél Ernő s. k., kereskedelmi miniszter, Jósika Samu báró s. k., ő felsége személye körüli miniszter, Daranyi Ignác s. k., földmivelési miniszter, Rakovszky István s. k., az állami számvevőszék elnöke, Podmaniczky Frigyes báró s. k., a kir. palota építési bizottságának elnöke, Tarkovich József s. k., miniszterelnökségi államtitkár, Szilágyi József s. k., a főrendiház elnöke és koronaőr, Szilágyi Dezső s. k., a képviselőház elnöke, Lobkovitz Rezső herceg s. k., tábornagy és hadtestparancsnok, Forinyák Gyula s. k., lovassági tábornok és honvédfőparancsnoki adlatus, Szabó Miklós s. k., a kir. kuria elnöke, Vértessy Sándor s. k., a budapesti kir. ítélőtábla elnöke, Rath Károly s. k., Budapest székes-főváros főpolgármestere, Kammermayr Károly s. k., Budapest székes-főváros polgármestere, — Ohlhauer Pál s. k., kerületi előjáró, Beniczky Ferencz s. k., Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye főispánja, Beniczky Lajos s. k., Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye alispánja, Hauszman Alajos s. k., műépítő, műegyetemi tanár, Ybl Lajos s. k., es. és kir. várkapitány.

Az ezredéves országgyűlés és a törvényhatóságok hódolása a király előtt.

Ma ment végbe Magyarország ezeréves fenállásának hivatalos ünnepe. Meghódolt a koronás király előtt a nemzet törvényhozása, meghódolt az ország összes törvényhatóságainak képviselőiben az a remek, mesékbe illő bandérium, amely ma az egész székes fővároson keresztül kísérte a Szent István koronáját a Mátyás-templomból az ország házába. Erről felséges eremenyről távirataink a következőkben számolnak be:

A hódoló díszmenet felvonulása.

Budapest, június 8. (A »Debr.« ered. táv.) Reggel 9 órakor kezdődött a törvényhatóságok stb. — hódoló díszmenete. Ő felségeik az uralkodóház tagjai a királyi palota erkélyéről szemlélték meg.

A törvényhatóságok hódoló díszmeneteinek megsejtelése a következő rendben folyt le.

Az uralkodóház tagjai háromnegyed kilencz órakor gyűltek össze a királyné ő felsége fogadó termében, a kíséretük az alsó négyszög keptertermében.

A kocsi az alsó négyszögnél vonultak föl.

A férfiak díszben, a rendek nagykeresztjeinek szalagjaival, a katonák szolgálati jelvényeikkel jelentek meg, a hölgyek magas magyar ruhában.

A mint a hódoló díszmenet közlegett, ő felségeik az uralkodóház tagjaival a belső palotátérre néző erkélyre mentek.

A kíséretük az ablakoknál helyezkedtek el.

Az ünnepély bevégezte után az uralkodóház tagjai az alsó négyszögtől hajtattak el.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Király-Himnusz. *)

A »Debrecezen« számára írta: **Andró.**
Magyarok Istene, Királyok királya,
Tekints le egedből a magyar királyra!
Napodnak ragyogó világa, nagy Isten,
Szent koronájára örökös fényt hintsen.
Istenünkhöz áhitattal
Minden ajkon zengjen a dal,
Boldogságban, dicsőségben
Nagy királyunk soká éljen!

Ha megy háboruba, ellenség elébe,
Hadverő, nagy Isten! ott is telégy vele,
Erősítsd meg lelkét, erősítsd meg karját!
Tudja meg minden nép magyarok hatalmat

*) Ezt a verset tegnapelőtt borítékban kaptuk, gyermekes irással, de irás hibák nélkül, a mi már magában elég arra, ha beltartalma nem mutatná is, hogy nem csak álnév, hanem még idegen kez írása után is igyekezett szerzője elzárkózni előlünk, s mintegy kihívni maga ellen a bírálatot. A mint látható, tehetséges kezdőnek lelke nyilatkozik meg benne, aki magától, s tegyük hozzá, hogy joggal — többet is remél, avagy talán remélhetett volna már bir is s ezért tartotta annyira szükségesnek, hogy valódi nevet elrejtse előlünk. Megkapott azonban benne az a közvetlenség, amellyel — kiáltó ellentétben az eddigi király-himnusz kíséreltetekkel — a magyarok Istenéhez fordul a magyar királyért. Már ez magában elegendő volna arra, hogy t. olvasóinknak bemutatassuk, ha egyébként nem viselné is magán a tehetségnek félreismerhetlen bolyegét. Szerk.

Istenünkhöz áhitattal
Minden ajkon zengjen a dal:
Boldogságban, dicsőségben
Hős királyunk soká éljen!

S ha megjön a hareznek diadalmas vége,
Böles kormányza datt viruljon a béke:
Gondviselő Isten, te segítsd meg abban,
Hogy népet, hű népet sohse lássa bajban;

Istenünkhöz áhitattal
Minden ajkon zengjen a dal:
Boldogságban, dicsőségben
Jó királyunk soká éljen!

Szent István, Nagy Lajos, Mátyásnak utódját
Ekesitse vallás, igazság a trónját,
Hire, mint azoké, a földet bejárva
Dicsőséget hozzon a magyar hazára.

Istenünkhöz áhitattal
Minden ajkon zengjen a dal:
Boldogságban, dicsőségben
Nagy királyunk soká éljen!

A törvényhatóságok a király előtt.

— Budapesti levél —

— június 7.

Ma az ország törvényhatásai vették ki részüket az ezredéves ünnepségek fenyves ke-

reteben. A király előtt megjelentek a magyar szent korona alá tartozó országok vármegyéinek főispánjai, továbbá Budapest fő- és székesváros törvényhatóságának majdom valamennyi tagja megjelent a felség előtt, bemutatta a municzipumok hódolatát.

A küldöttek felvonulása remek látványt nyújtott. Az urak gyönyörű magyar díszruhákban jelentek meg, melyek kaprázó gazdagságot és fényt kölcsönöztek a tisztelgés külső kepenek.

Mikor a főispánok mind együtt voltak, megjelent Apponyi Lajos gróf, a magyarországi udvarnagy és bevezette a küldöttséget a kihallgatási terembe, hol a küldöttség valamennyi tagja félkörben állt fel és így várták be a felség megjelenését.

Ő felsége pont fél 12 órakor lépett ki a sarok-terem ajtaján huszárezredének egyenruhájában.

Utána haladt főhadsegéde. Paar gróf. A király fellepett a trónemelőnyre, hol a mikor megjelent, lelkes éljelezéssel üdvözölték a főispánok.

Az éljenzés lecsillapultával előállt a félkörből báró Bánffy Dezső miniszterelnök és beszédet intézett ő felségéhez.

A miniszter elnök szava után, melyeket helyenként zajos éljenzés szakított felbe és melyeknek befejeztével az éljenzés alig akart véget érni, a király feltett kalpaggal a következő beszédet intézte a főispánokhoz:

A király válasza.

Kegyesen fogadom a jelen örömnépek napjaiban a főispán karnak, mint az ezeréves állam egyik legrégibb intézményének

A korona átvitele az új országházba.

Budapest, június 8. (A «Debr.» ered. táv.) A mint ő felségeik megszemlélték a hódoló diszmenet tagjairól szétsugárzó gyönyörű diszpompát, a menet a Mátyás templom felé vonult s onnan a koronázási jelvényeket vitték át az országházba a hódoló diszmenet kíséretében.

A szertartás a koronázási jelvények ünnepélyes átvitelénél a következő volt:

Délelőtt fél 10 órakor a koronázási jelvényeket ugyanolyan módon vitték a koronázási templomból a készen álló hatfogatú udvar diszkocsiban, mint június hó 5-én a királyi palotából.

A mint a menet eleje a törvényhatóságok bandériumából s a magyar országgyűlés mindkét házának tagjaiból állva a koronázási templom mellett elvonult, hozzá csatlakozott a koronázási jelvények menete a következőkben:

Egy század huszár,
a 11 zászlóvivő,
a magyar koronaórség egy szakasza,
a hatfogatú udvari diszkocsi a koronázási jelvényekkel, mindkét kocsiajtónál:

3 díszbeöltözött csatlós halad,
6 magyar testőr s kivülről
a magyar koronaórség 12 embere képezik tisztjeikkel a mellékkíséretet.

A templom kapujától kezdve az országházig Budapest fő- és székváros polgármesterei s a tanács küldöttsége kísérte el mintkét oldalt a kocsi.

Ezt követték:

Egy hatfogatú udvari diszkocsi, melyben a két biztos a főhelyen s a két koronaőr velük szemben ült.

Ezután a koronázási jelvények vitelére kijelölt urak saját kocsijaikon.

A menetet egy század huszár zárta be. Ez a gyönyörű menet a Mátyás temp-

lomból a Pázmány és Verbóczy-utcákon s a Bécsi kaputéren keresztül haladt ki a várból az Ostrom-utcán s azon le a Krisztina-körutakra s a Margit-hidon, Lipót- és Váci-körutakon át az Alkotmány-utcába ért, melynek torkolatában az új országház főbejárata van. Körülbelül két óra hosszan tartott, míg a menet ezt az utat megtette.

Az országházhoz érve, a koronázási jelvényeket kivették a kocsiból s épen olyan módon, mint június hó 5-én a koronázási templomba, most a diszterembe vitték, csak a mellékkíséretet képező testőrség s koronaórség, a csatlósok, továbbá a polgármesterek s a tanács küldöttsége maradtak vissza a terem bejáratánál s e kijelölt várótermekbe mentek.

Az ezredéves országgyűlés.

Budapest, június 8.

Délelőtt fél 12 órakor volt az ünnepélyes ülés az országházban a főherczegek jelenlétében. A főherczeg-asszonyok az emelvényen voltak jelen.

A mint a diszteremben minden rendben volt, a főherczegek, kik már előbb egyik teremben összegyűltek, a diszteremben kijelölt helyekre vezettetek.

A főherczegasszonyok s az uralkodóház tagjainak kíséretei már előbb elfoglalták helyeiket a páholyemelvényen.

Ezután gróf Károlyi Tibor, a főrendiház alelnöke és Szilágyi Dezső, a képviselőház elnöke elfoglalták helyüket az elnöki emelvényen, Munkácsy Mihály Honfoglalás alatt. Az ülés megnyitása után jelentette Szilágyi Dezső, a képviselőház elnöke, hogy a honfoglalás ezredéves emlékének törvénybeiktatásáról szóló törvényjavaslatot ő felsége szentesítette, s azt mint 1896. évi VII. törvénycikket az országos törvénytarban a mai napon kihirdették, felhívja tehát az együttes ülést, hogy a törvény rendelkezéséhez képest a legott felolvasandó törvényt hallgassák meg.

Erre aztán Molnár Antal, a képviselőház jegyzője felolvasta a törvényt, a melyet az együttes ülés összes tagjai állva hallgattak meg.

A jegyzőkönyv hitelesítése után — melyet Gyulai Pál, a főrendiház jegyzője vezetett gr. Károlyi Tibor az ülést a királyi pár éltetésével bezárta.

A korona visszavitele a kir. palotába.

Budapest, június 8.

Az ezredéves országgyűlés együttes ülésének bezárta után az uralkodóház tagjai eltávoztak.

1 óra előtt a menet eleje ismét megindult, a koronázási jelvényeket az előbb említett módon ismét az udvari diszkocsiba helyezték s a koronázási jelvények menete ugyanabban a sorrendben, mint előzőleg, csatlakozott a menet eljéhez a királyi palotához való visszatérésre.

A királyi palotához csak az országgyűlés tagjai és a zászlóvivők mentek kocsijaikon vagy lóháton előre.

Az említett királyi palota felső négyszögénél leszállnak lovaikról vagy kocsijaikról s ő felségeik előtti hódolásra a nagyterembe mentek.

A koronázási jelvényeket a felső négyszögénél kiemelték a kocsiból s egy udvari fourier s a belső termekben egy kamarai fourier előlmenése mellett, az említett mellék-

kísérettel, az erre kijelölt urak a kihallgatási terembe vitték.

A két biztos s a két koronaőr oda követték azokat s a két utóbbi ott maradt.

A magyar testőrök a fehér teremben maradtak, a többi mellékkíséret pedig a belső termek előtt maradt vissza.

A polgármesterekből és a tanács küldöttségéből álló mellékkíséret már a felső négyszög kapujánál visszamaradt.

Az országgyűlés hódolása a király előtt.

Budapest, június 8.

A mint a hódoló diszmenet elvált s az országgyűlés tagjai a királyi palotához értek a koronával, már közel járt az idő a 2 órához, úgy hogy nem sokat kellett várakozniok, mert délután 2 órakor volt a magyar országgyűlés ünnepélyes fogadtatása a királyi palota nagy termében ő felségeik s a főherczegek jelenlétében. A főherczeg asszonyok az emelvényről vettek részt ezen az ünnepélyen.

A szertartás a magyar országgyűlés ünnepélyes fogadtatásán a következő volt:

Ő felsége a király, királyné, valamint a főherczegek és a főherczegasszonyok háromnegyed 2 órakor a királyné fogadó termében gyűltek össze.

A fenséges asszonyok kísérete a templomban kijelölt emelvényre ment.

A biboros herczegprimás, a m. kir. miniszterek, a zászlós urak, a testőr kapitányok, és az apostoli keresztet vivő püspökök az alsó négyszög képtermében gyülekeztek, az országgyűlés mindkét házában pedig a nagy terembe álltak fel.

Az ünnepély kezdete előtt a főherczeg-asszonyok a magyarországi udvarnagy által a nagyterembe a középső emelvényre vezettetek.

A mint minden rendbe volt, a m. kir. főudvarmester jelentést tett ő felségének, mire ő felségeik és a főherczegek a következő kísérettel mentek a nagyterembe:

Egy kamarai fourier,
a zászlós urak (párosan),
a biboros herczegprimás,
a m. kir. miniszterek,
a főherczegek urak,
a m. kir. főudvarmester a pálczával,
a magyar kir. főlovászmester a fölfelét tartott, kivont országpalossal jobbján az apostoli keresztet vivő püspök.

Ő felsége a király a m. kir. főkamarásmester, a m. kir. testőrség kapitánya és a főhadsegéd kíséretében.

A királyné ő felsége főudvarmestere és főudvarmesternője kíséretében.

A terembe érve, ő felségeik fölmentek a trónra: a főherczegek az emelvényen álltak föl, a többiek mindnyájan kijelölt helyeiket foglalták el.

Az országgyűlés képviselőházának elnöke most beszédet mondott, melyre a király válaszolt.

Ezután ő felségeik és a főherczegek ugyanolyan módon, mint jövet, vissza tértek a belső lakosztályokba, hova azután a fenséges főherczegasszonyok is követték őket.

A koronázási jelvények átvitele, lezárása és lepecsételése.

Budapest, június 8.

Délután fél 3 órakor volt, a koronázási jelvények átvitelének s visszahelyezése a korona helyiségébe.

hódolatát. A főispánok mindenkor fontos tényezői voltak a közügynek, vezérei megyéjüknek hajdan a harcztereken is, de különösen a béke idején, jelezve az alkotmány védőbástyaiként buzgólkodó megyékben a haza jólétére czélzó irányt s állásuk tekintélyével csillapítva a sokszor tulesapongó hullámokat.

Az idők folyamán változott viszonyok között a törvényhatóságok hivatása most főképpen belső ügyek gondozásában összpontosul, minek folytán lényegesen változott ugyan, de azért nem kevésbé fontos maradt a főispánok feladata is, a közigazgatásnak oly annyira kívánatos új rendezésig is a kormányzat minden ágában háladosan tért találván állásuk értékesítésére, minthogy a jó közigazgatás, a lakosság anyagi és szellemi jólétéről párt- és nemzeti-
ségi különbség nélkül való gondoskodás egyik főfeladata annak, hogy az állam és a nemzet életére jóvá is biztosítva legyen.

Karolják fel teljes hévvel és buzgósággal e nemes feladatot, a melyet, számítva mindenkor tanusított hűségükre, a legmelegebben szívükre kötöm, nemcsak a népesség és az ország érdekében, hanem saját megelégedésére is, mert csak népeim megelégedésében és boldogságában találok fel én is legfőbb boldogságomat.

Lekes, szünni nem akaró eljenzés követe szavakat, mely folyton megújult és mindaddig tartott, míg ő felsége — a nélkül, hogy cserélet tartott volna — bevonult a sarokterembe és itt bevárta a főváros küldöttségének felállítását.

O felségeik s az uralkodóház tagjai ez alkalommal nem voltak jelen.

A szertartás a következő rendben folyt le.

A mint a nagyteremben a hódolásnak vége volt, a koronázási jelvények átadására hivatott egyének és pedig:

- a biboros hercegprimás,
- a m. kir. miniszterelnök,
- az országbíró,
- a magyar kir. főudvarmester,
- az ő felsége által kinevezett két biztos,
- a magyar országgyűlés mindkét házának küldöttsége és a minisztertanács jegyzője a kihallgatási terembe mentek.

Az emelvényen fekvő koronázási jelvényeket behatóan megvizsgálták s azután darabonként, a jegyzők fölolvasták s azután a ládába berakták, a koronázási palástot eltették; a jegyzők helyességét, valamint a visszahelyezés tényét jegyzőkönyvbe foglalták s ezt mindenki által aláírva, másolat vétele után szintén ládába tették.

A ládát ezután elzárták és lepecsételték,

A lepecsételés céljából a ládára egy négyzetletű darab fehér tafotát tettek, melyet azután a zárok pántjain keresztül húzott selyemzsinórokkal, melyeket lepecsételték, erősítették meg.

A m. kir. főudvarmester, mint ő felsége meghatalmazottja, a legfelsőbb pecsétet, a láda födelének közepére nyomta, a sajátját pedig a felső balsarokba.

1. Öcs. és apost. kir. felsége pecsétje.
2. a m. kir. főudvarmester pecsétje,
3. a m. kir. miniszterelnök pecsétje,
4. a hercegprimás pecsétje,
5. az országbíró pecsétje,
6. az első biztos pecsétje,
7. a második biztos pecsétje,
8. az első koronaőr pecsétje,
9. a második koronaőr pecsétje.

A mint a pecsétet rányomták a ládára, az ezután bejövő esatlások fölemeltek s a korona helyiségbe vitték.

Hat m. kir. testőr s a belső teremben kívül még a magyar koronaórság 12 embere kepezték tisztjeikkel a mellékkisérteket.

Utánuk a bizottság tagjai haladtak.

A koronázási jelvények elhelyezése után a helyiséget bezárták s mindnyájan eltávoztak.

Debreczeniek a hódoló diszmenetben.

Budapest, június 8.

A hódoló diszmenet reggel a Vérmezőn gyülekezett és háromnegyed kilencz órakor indult el onnan.

Elöl lovagolt hat magyar herold harsónakkal. Utánuk a tizenegy országos zászlóvó ur. Azután a belügyminiszter vezetés alatt az összes megyei és városi törvényhatóságok bandériumai, végül a törvényhozás-lóháton megjelenő tagjai következtek.

A menet a Mikó- és Tábor-utcán, az új szerpentinén, a Szent-György-utcán és Palotaterén át a királyi palota udvarára vonult, miközben az Ur-utca torkolatánál a budai Nádor-téren gyülekezett diszkocsik csatlakoztak hozzá.

A palota udvarán a menet balra kanyarodott a 11 országos és a 89 megyei és városi törvényhatósági zászló a felségek előtt meghajlott, a hódolat bemutatása után pedig a diszmenet a Palota- és Szent György téren, a Színház és Tárnok-utcán és Szent-Három-

ság téren át a szent koronaért a Nagy-Boldogasszonyról nevezett koronázási templom elé járult, ahol hozzá a három nappal előzőleg közszemlére kitett szent korona és a koronázási jelvények az előirt kísérettel csatlakoztak.

A diszmenet innen a Pázmán, Verbóczy, Ostrom, Várfok-utca, Krisztina-körut, Szentatér, Ország-ut, Török és Primás-utca, Margithid, Lipót-körut, Márkó és Nádor-utcán át az új országház elé ment.

Gyönyörű látványt képezett a nyolczvan-kilencz magyar törvényhatóság (vármegyék és városok) bandériuma, mindegyik saját zászlója alatt; igen sok municipium bandériumának tagjai meghatározott egyforma diszruhában jelentek meg; így érdekes volt Abauj-Tornavármegye bandériuma a Mária Terézia korabeli nemes ifjak diszruhájában; egyenlő ruhákban voltak még: Bács-Bodrog-, Békés-, Csik-, Csongrád-, Fehér-, Gömör stb. vármegyék, Szabadka, Győr, Kecskemét stb. városok bandériumai.

Debreczen sz. kir. város küldöttei a következők voltak a hódoló diszmenetben, melynek 36-ik csoportját képezték:

I. Különböző diszruhákban: Király Gyula, Medve Zoltán, Megyasza Miklós, Sesztina Jenő, Steinfeld Mihály, Vecsey Imre.

II. Czivis bandérium. Ruhájuk: mult századbeli, város lovaskatonai egyenruha, sötét-kék színben; rövid spencer; Csokonai-szabásu mente asztrakan prémmel; világoskék, arannyal altört zsinórzat. Asztrakan kucsma sötétkék oldallal és kócsagtolla.

Balogh János, Fehér Sándor, Jambor János, Kállay Sándor, Kéki Sándor, Kertész Imre, Kertész János, Némethi László, Polgári András, Polgári Bálint, Polgári József, Uszó István.

Különösen a czivis bandérium keltett különösségénél fogva nagy hatást a közönség körében a fényes diszruhák között. A közönség hosszas eljenzessel jutalmazta derek banderistáinkat a remek látványért, a melyet nyújtottak.

Hajdúvármegye bandériuma 35-ik sz. volt a menetben, különböző diszruhában a következő tagokból:

Degenfeld Pál gróf, Fogthúy János, Nábrásky István, ifj. Nagy Kálmán, id. Sóvágó Gabor, Szöllőssy János és János, Wenczelly Mihály.

Debreczen város zászlaját Medgyasza Miklós, Hajdúvármegye zászlaját pedig Szöllőssy János vármegyei t. főügyész vitték a menetben.

Amint a szent korona kísérete gyanánt szereplő diszmenet a Mátyás-templomtól a parlament előtti térre ért, azt megkerülte, befordult az Alkotmány-utczába es mindaddig tovább ment, míg a menet végén haladó törvényhozási lovascsoporth, a szent korona és a diszkocsik az országház előtti térre nem értek.

A menet ekkor megállt és a törvényhozók a féltizenkettőkor kezdődött együttes ülésre bementek.

Az együttes ülés után a menet ismét megadta a diszkíséretet a Budára visszaért szent koronának.

Az utvonal visszafelé a következő volt: Alkotmány-utca, Váci-körut, Fürdő-utca, Ferencz József-tér, Lánchid, Albrecht-ut, Disztér.

A koronázási jelvények az ország házában.

Budapest, jun. 8. A Debr. er. táv. Mikor a diszbandérium a koronázási jelvényekkel 1/2 12 órakor az új országház elé ért, a lépcsőn Schlauch Lőrincz nagyváradai biboros püspök felkiáltott:

— Le a kalappal a korona előtt!

Főherczegek és főherczegnők az országgyűlésen.

Budapest, június 8. (A Debr. ered. táv.) Midőn Károlyi Tibor gróf az országgyűlés együttes diszülését megnyitotta háromnegyed 12 óra volt. E pillanatban megjelentek az összes főherczegek és főherczegnők a teremben. — Harsány éljenzés fogadta őket. A törvény felolvasása után, a mint Károlyi Tibor gróf felkérte a gyűlést, hogy menjenek hódolni a király elé, a főherczegek és főherczegnők eltávoztak s Szilágyi Dezső e szavakkal zárta be az ülést:

— Éljen a király! (Perczekig tartó harsány éljenzés.)

Szilágyi Dezső beszéde a király előtt.

Szilágyi Dezső a képviselőház elnöke az országgyűlés két háza hódolatának a király előtt történt bemutatásakor a következő beszédet intézte Ő Felségéhez:

Császári és apostoli királyi Felség!

Huszonkilencz év telt el azóta, hogy az országgyűlés Felségedet e helyen, mint megkoronázott királyt üdvözölte. Ma ismét megjelentünk Felséged előtt, hogy kifejezzük hódolatunkat a ma hatályba lépett törvénynek legkegyelmesebben történt szentesítéséért. — Csak olyan nemzet számíthat hosszú fennmaradásra, — mely kegyelettel tekint vissza őseire és megszívleli a tanulságokat, melyeket a gondviselés beirt történetébe. Mi is, ezredéves fennállásunk — megünneplésénél, a mult tapasztalataival vizsgáljuk a jövő utjait. — A történelem hagyta reánk azt a kapcsolatot, a mely egyedül a Felséges Uralkodóház közönségén alapul s a jelenkor alkulásai azt mutatják, hogy ezen kapcsolat szükséges, mert az Osztrák-Magyar monarchia hatalmát mindkét államának erejéből egyaránt meríti. Tudjuk, hogy súlyos megpróbáltatások is várnak ránk a jövőben, de mindig ragaszkodunk államunk fentartó erőihez. Ilyen erős ragaszkodásunk a trónhoz és az uralkodóházhoz is. Legmélyebb hódolatunkat alázattal bemutatva kérjük Felségedet támogasson bennünket törekvéseinkben s egy szívvel lélekkel kiáltjuk:

Éljen a király!!!!

A király válasza.

Hódolatuk és ragaszkodásuk kifejezését köszönettel fogadom. Hálát mondok a gondviselésnek, hogy megérnem engedte a magyar nemzetemmel együtt ünnepelni a magyar állam ezer éves ünnepét. Emlékezzünk e napon legelőször őseinkről, kiknek bölcsessége biztosította, a magyar állam eddigi fennállását, és merítsünk a történelemből tanuságot, mert az állam akkor volt erős, mikor fiai ragaszkodva a trónhoz, testvéries egyetértésben éltek.

A történelem utal arra, hogy az ország halásan emlékezzék azon szomszédairól, kik készségesen siettek mindenkor az ország segítségére, midőn az idegen uralom alól leendő felszabadulásáért küzdött, hogy megemlékezzünk azon szomszédjainkról, kik megalakították velünk azt a monarchiát, a melynek fennállása európai szükség, a mely monarchiát utódainak sértetlenül fenntartani szent kötelességem és akaratom lesz mindig. Ohajlásom az, hogy az ezen kapocs iránti érzék mindig sértetlen maradjon s a rokonszenv kölcsönös legyen. Kölcsönös legyen a monarchia mindkét áramában a tudat, hogy az öszszetartás erős alapján mindkét félnek nemcsak jogai, de kötelességei is vannak, a mint ezt a *pragmatica sanctio* és a mostani közjogi alap elrendelik, a mely alapon az egész monarchia, de főleg Magyarország fejlődésnek indult anélkül, hogy a magyar állam egysége s a különféle nemzetiségeknek a törvények tisztelete melletti fejlődése veszélyeztetnék. A magyar nemzet lángoló hazaszeretete, vitésze és szívós kitartása mindig leküzdötte a veszélyeket, fényes tanúságul államfentartó képességeinek és erejének. Ohajtom, hogy a jövőben is a hazaszeretet végezze a nemzetet egyetértésben királyával. A béke közepette megfontolással biztosítva állami életének fejlődését: hassa át az országgyűlés minden tagját hivatásának tudata, — mert nemcsak különös jogok, hanem a kötelességek is összekötve állásával az ország irányában. Adja az Ég, hogy így legyen most és mindenkor. (Egetverő, döngő éljenzés.)

Jelenetek a felvonulásról.

B u d a p e s t, június 8. (A »Debreczen« ered. tav.) A hódoló díszmenet páratlan szépségű volt. A heroldok harsonája mindenki elragadott. Remek volt a menet élén Perczel Dezső belügyminiszter kinek lovát 2 csatlós vezette. A megyék bandériumai általános elragadtatást keltettek. A díszfogatok impozáns látványt nyújtottak, mindegyiket a csatlósok egész serege kísérte. Általános a meggyőződés, hogy a mai jelenetnél szebbet keveset látott a világ.

Június 8. Debreczenben.

— Saját külön tudósítónktól —

Debreczen, június 8.

Az a világraszóló magasztos ünnep, melynek ma Budapest, az ország ifjú fővárosa tanuja volt, valamint a többi városokat, úgy Debreczen sz. kir. város páratlan hazafiságu előljáróságát és közönségét sem hagyhatta érzéketlenül.

A város különböző részeiben mindenütt külön-külön kiküldött tudósítók a következőkben számol be arról, hogy a mai napot, június 8-ikat Debreczenben hivatalosan miképen ünnepítették meg:

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —

Ujdonságok.

Üres a város.

— A diszfelvonulás alatt. —

Debreczeni vendéglősök kara.

Az ezredéves ünnepélyek
 Mindent megölnek idelent,
 A központ büvökörébe csalnak
 Valahány polgárt, idegent.
 A frissen huzott sör se kél már,
 Kihül a friss frankfurti lében,
 S csak szemtelen legyek kaparnak
 A rest sósiklik közelében.

A főpinczér fejét vakarja,
 S iszik, hogy legyen »forgalom«.
 A borfiuk legyet vadásznak,
 A pontokkal telt ablakon.
 A kassziros hölgy udvaroltat
 Magának a csaposlegénynyel,
 Mignem éjfélkor mind feloszunk
 S megüünk ki hogy tud szerte-széjjel.

Pinczérék kara.

Jesszusom, most mit tegyünk,
 Vendéget honnan vegyünk,
 Mind elvitték őket már,
 Üres az egész határ.
 Jesszusom most stb.

Fővárosi vendéglősök ellenkara.

Az ezredévnél nagyszerűbbet
 Soha még ész nem alkotott.
 Az emberek, mint a gödények
 Szedik be a sok alkoholt.
 Az ital rossz, a bor se régi.
 Csak a mód jó, melylyel kimérik.
 Az a virtus! ki tud lenyulni
 A jó vidék minden zsebéig.

Az öntforintos zöldszinü volt,
 S míg a világ lesz, úgy marad,
 De zöldség dolgában a vidék
 Naponta, szörnyü, mint halad.
 Maholnap még csak huzni sem kell,
 Eljön a bankójuk magától,
 — Ah mily jó vendéglősnek lenni
 Távot a jó vidék zajától!

Loui.

* **Június 8.** Ünnepe van ma az ország-
 nak: ma lépett be a hivatalos Magyarország
 életének második évezredébe. Országos törvényt
 hoztak róla, hogy ünnep legyen e nap szerte
 e hazában, hangozzék magyar szó minden
 községében, hirdesse az igét: Magyarország ezer-
 éves állam. A talvakban élőszoval, a városok-
 ban a hirdetési táblákon hirdetik ki a mai
 napon az 1896. évi VII. teziket, mi sem ma-
 radtunk el az ünneplők sorából, lapunknak
 első helyén kihirdetjük mi is. Ki van hirdelve
 Debreczen városában is két helyen, egyik szőlő-
 a város, a másik a Hajdúvármegye közönsé-
 gének. A városháza egyik oszlopa és a vár-
 megyeház falának hirdetőtáblája hirdetik na-
 unok a nagy eseményt — hivatalosan. Nem
 hivatalosan azonban hirdeti a zászlóerdő, mely
 újra ellepte, ha lehet, még fokozottabb mér-
 tékben mint május 2-ikán városunk utcáit s
 hirdetik a templomokban a reggeli istenitisz-
 telek alkalmával minden felekezeti lelkészei
 De hirdették az állami iskolákban is, a me-
 lyekben 1892 óta e nap különben is szünetet
 jelentett, ma pedig ünnepet. De hirdeti az ég
 is, hogy ünnepe van ma a magyarnak, mert
 elledárd napja van s a hagyományos eső nem
 zavarja az országot ünneplésében. Hirdesse is
 minden s ország, — világ lassá, mindenki
 érezze M a g y a r o r s z á g d i c s ő
 s é g é t!

* **Fodrász júniális.** Kitévően sikerült
 júniális rendezett tegnap este a »Margit«
 fürdő dísztermében a debreczeni fodrász ifju-
 ság. Szép számmal voltak jelen a minden te-

kintetben sikerült mulatságon. A legjobb han-
 gulat mellett folyt le a júniális, melynek csak
 a kora reggeli órák vetettek véget. A fáradsá-
 gátlan buzgóságu rendező-ég méltó jutalmat
 nyert a szép mulatsággal, a melyen mintegy
 50 pár tánczolta az első négyest. — Jelen-
 voltak:

A s s z o n y o k: Ifj. Csikes Ferenczné,
 Megyery Kálmánné, Fuchs Imréné, özv. Cro-
 diteir Ferenczné, Dianiska Ágostonné, Kaliczki
 Józsefné, Schaf Jánosné, Matlók Jánosné, özv.
 Fehér Lajosné, Tóth Sándorné, özv. Kovács
 Istvánné, Kubinyi Jánosné, Kálmánczei La-
 josné, Krizsek Venczelné, Pajtás Andrásné,
 Viola Mátyásné, Gránicz Istvánné, Kiss Ká-
 rolyné, Kovács Sándorné, Némethi Józsefné,
 Kósa Imréné, Lőrincz Mártonné, Balázs Já-
 nosné, Vaskó Mihályné, Szilágyi Józsefné,
 Csermák Henrikné, Szóka Istvánné, Kulcsár
 Istvánné, Nagy Józsefné, Horváth Imréné,
 Miskolczy Lajosné, Dusa Mihályné, Kerekes
 Misalyné, Cseresznyés Sándorné.

L e á n y o k: Szóka Róza, Matlók Her-
 mina, Kovács Margit, Viola Birike, Kaliczki
 Emma, Lőrincz Anna, Fehér Rózsika, Szi-
 lágyi Rózsika, Kulcsár Erzsike, Kiss Ida, Hor-
 váth Zsuzsika, Dusa Margit, Kovács Irma,
 Halász Mariska, Tóth Teréz, Kubinyi Neli,
 Kubinyi Emma, Kálmánczei Anna és Erzsike,
 Kerekes Ika, Miskolczy Emma, Krizsek
 Mariska és Borika, Gránicz Ilona, Tóth Ju-
 liska, Kósa Zsuzsika, Batázs Eszti, Tóth
 Ilona és Erzsike, Vaskó Julianna, Aczél
 Katika, Csermák Jolán, Nagy Juliska, Nagy
 Rózsika, Cseresznyés Mariska.

* **Kórházi bizottsági ülés.** A városi
 kórházi bizottság holnap délután három
 órakor V é r t e s y István főjegyző, h. polgár-
 master elnöke alatt ülést tart, a melyen a
 közkórház élelmi szereit és illetve kenyér s
 más tézta nemü szükségletek szállítására vo-
 natkozólag kötött szerződés meghosszabítása
 iránt intézkedik.

* **Jóváhagyott közgyűlési határo-
 zat.** A belügyminiszter ma a városi tanács-
 hoz érkezett leiratával jóváhagyta a városi
 közgyűlésnek az építendő lovassági lakta-
 telek megszerzésére vonatkozólag hozott hatá-
 rozatát.

* **Angelotti dalcsarnoka** igen nagy ér-
 deklődés, mellett kezdte meg működését D á v i d
 István millenniumi kertjében. Valóban
 megérdemli a kitünően összevalogatott társu-
 lat a legnagyobb pártolást, mert elmondhatjuk,
 hogy ilyen dalcsarnok társulat még nem volt
 Debreczenben. A mi legfőbb, a társulat összes
 tagjai magyarul énekelnek, kivéve a kis K a r a b i n
 (Petit) Józsi, a ki hét fele nyelven,
 és magyarul is adja elő remekebbnél remekebb
 kupléit. Az egész társulat legkedveltebb tagja
 a parányi hét éves Józsi, a kit a közönség a
 két este már annyira megkedvelt, hogy alig
 győzi ismételni a csodagyermek ugy ének és
 táncz, valamint gymnasticus mutatványait. A
 bámulatos gyermekén kívül Angelotti
 Mariska, a Karabin-pár, Szilágyi
 Elemér, a gyémánt ördög, alias Ching-Chang-
 Chung ur keltettek méltó feltűnést. — Minden
 este 8 órakor kezdődnek az újabb előadások
 változatos műsorral.

* **A ki legtovább gyászolta Kossuthot.**
 A Kolozsvárt megjelenő Történelmi Lapokból
 olvassuk, hogy Kolozsvárt szenátor utca 7.
 sz. a lakik az a hazafi, B á n y a i o a k
 hívják és szatócs üzlete van. Ő 1894 márczius
 20 án Kossuth halála napján tüzte ki a gyász-
 lobogót s azt többé a f. é. május haváig be-
 nem vette. Az idők viharja a fekete szövetet
 foszányokra tépte. Utoljára csak egy-egy da-
 rabka maradt a gyászszövetből. A millenniumi
 ünnepélyek kezdetével végre levette a meg-
 tépelt gyász házáról s azóta ott is trikolor
 hirdeti hazánk ezer éves évfordulójának di-
 csőségét.

* **A vidék Budapestén.** Az az igazi
 kiállítás élet, ami most még, forr és pezseg a
 fővárosnak minden rézében. A nagy nemzeti
 ünnepnek közeledését hirdetik az utcák, a
 terek, a kiállítás minden része, mert lépén-
 nyomon ott találkozunk a mi drága, örömmel

látott és örömmel üdvözölt ünnepi vendégeinkkel: a kedves, a jó, a szép vidéki közönséggel. Most, hogy a millenium legszebb ünnepe közeledik, eljött ide a vidék szeretetre méltó népe, eljött tömegesen, impozáns sokaságban, úgyhogy batran mondható: egész Magyarország képviselve van az ország szívében minden részében előzőnközönségben. A fővárosi embert, aki talán beleszokott már a sok ünneplésbe, friss örömré, jókedvre és lelkesedésre hangolja ez a kép, szeretettel és ragaszkodással fogadja, kíséri és nézi az egészségtől és frisseségtől tanuskodó alakokat, az igaz örömtől, érdeklődéstől és lelkesedéstől ragyogó arczokat. Igaz ünnepe a fővárosnak már ez a látvány, örül és lelkesedik maga is, — látván itt az igaz magyarságot, a magyarság igazi erejét, szépségét és gazdagságát — a vidék nevében. — Erő és szépség, legkivált ez a kettő ragadja meg a nézőt, a mint figyeli és kíséri az utcákon hullámzó csoportokat. Milyen hatalmas, erős férfiak, olyan a kők, a melyek mintha már kivestek volna a főváros férfimzedekéből; és milyen bájos nők! Milyen sugár termetű, ragyogó szemű, bájos arcú leányok teremnek a mi rónáinkon, hegyeink között és a leányok kísérőnői tanuskodnak a mellett, hogy milyen szép mamak lesznek ezekből a leányokból! És a míg ők sorra járják a főváros látványosságait, mi szegény fővárosiak, a kik már megutuk a sok kiállítás látványosságát, szeretnők magunkhoz ölelni ezt az egész kedves vendégsereget és hálat szeretnők nekik mondani egyenként s összesen azért, mert elbűnk tartják a legszebb látványt: az egészséges, az ép, a friss, fiatal és szép Magyarországot! Így enklík ezt a budapesti lapok.

* **A Gönczy-egylet tanulmányutja.** Szerdán délig meghosszabbított a Gönczy egylet budapesti tanulmányutjára jelentkezés és belizetés határideje: a 15 frt utiköltség addig beszolgáltatható Kaposztás Imre egyl penztárnokhoz.

* **Megczáfolt lapok.** Több lapársunk azt a hirt közölte, hogy a Debreczenből Budapestre fejránduló közönség nagy része a személyforgalom miatt Debreczenben a vonatokról lemaradt. Erre vonatkozólag ma a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat Siegmeth Károly üzletvezető helyettes főfelügyelő. A tegnapi egyes helyi lapokban közlemény jelent meg, hogy a Budapestre fejránduló utazó közönség egy része, az erős személyforgalom miatt Debreczenben a vonatokról lemaradt. Minthogy ezen hír tévedésen alapszik, sziveskedjék a közönség megnyugtatósa és tájékoztatása czéjából becses lapjában közzétenni, hogy messzemenő minden előkészület meg van téve arra nézve, hogy még a je enleginél nagyobb személyforgalom is akadálytalanul lebonyolíttassék.

* **Díjlövészet.** A június hó 7-én tartott lövészet eredménye a következő: díjat nyertek legjobb melövessel Fürst Ödön 4 koronát, legtöbb körlovással Molnár Ferenc 2 koronát.

* **Boldog nyerők.** Nagy öröm van az ódon városházán, azon hivatalokban, melyek még nem költöztek át a Hungáriába. Nánassy Miklós alapítványi penztárnok, továbbá Kis Orbán Imre, Haranghy László, Viskó Sándor, Pap István és Kósa Barna számvevőségi tagokból részvény-társaság alakult osztály-sorsjegyek vásárlására. Harom darab huszad sorsjegyet vásároltak s egyik sorsjegyük a legutóbbi húzason ki is jött. A boldog nyerők társzekerrel vonu tak ma délelőtt egyik helybeli bankhoz, hogy esengő koronákban fölvegyék a nyereményt. A mezosztokodás kir. közjegyző jelenlétében történt. Egy-egy részvénytársasági tagra **62 és 1/2 kr** osztalék jutott, lévén a kibuzott összeg 150 koronas s ennek huszad része illeti a részvénytársaságot. Ha tehát nem is építhetnek e nyereményből házat a tisztviselő-telepen, mégis megkerült a veszett fejszének a nyele, egy-egy részvénytársasági tagnak ugyanis 1 frt 50 krajczárjába került a váliat. A szerencses részvénytársaság ma, a

koronázás évfordulóján feloszlott, de a jövő évezredi sorsjátékon ismét megalakul s akkor bizonyára a hauptreffert fogja megnyerni.

* **A magyar dalsarnokban** ma az összes tagok felleptével nagy díszelőadást rendeznek. A híres nótánzó Szilágyi Elemér megérkezett és már estére fel is lép. A gyönyörű levegőjü Millennium-kertben (Sz. Dávid István Kossuth-utca) holnap és minden nap díszelőadást tartanak a magyar dalsarnok tagjai. Szerdán nagy parforce előadás egészen új műsorral. Friss csapolású pilseni sör, kitünő ételek és tisztán kezelt jégbehűtött italok kaphatók.

Nyilt-levél.

A „Debreczeni Ellenőr“ Tek. Szerkesztőségének!

A „Debreczeni Ellenőr“ június 6-iki 130-ik száma „Szerkesztői postájában“ egy izenet van — a — r. urnak — Sajátságos ez izenet azért, mert szokatlan, a mennyiben a szerkesztők csak annak szoktak izenni, a kik arra megkérték; én pedig nem kerestem még eddig magamnak azt a szerencsét, hogy a „Debreczeni Ellenőr“ tisztelt szerkesztőségének megtisztelő becses izenettel vegyem; s épen a „Debreczeni“ legközelebbi szerdai és pénteki számaiban „Censornak“ czimü czikkem közlésére reflektálva. Ha ir, tud írni „Censor“ ur az én czikkemre valamit, melylyel pedig, én abban a „szatmári helyettes esperes ügyé“-ben kelt vitát — befeljezettnek gondoltam: — hát jó: de arra a válaszra — úgy hiszem — az általam elmondottak után, csak az lehet érdemleges válaszom: „dixi et salvavi animam meam, s még talán az, hogy „azt válaszoló, hogy semmitsem válaszólok.“ Nehogy tehát valaki azt gondolja, mintha én „Censor“ rál a vita folytatását sürölném, s abban gyönyörüséget találnám, kijelentem, hogy — nem kerestem és nem is találok, mert az az áldatlan módja a vitának, melyet „Censor“ alkalmazott . . . személyes és sértő vonatkozásokat vivén abba be, egyáltalában nem alkalmas arra, hogy az elv embere, tovább vele foglalkozzék, megára az elvi igazság védelmére alig is mondhatnék egyebet és érdemlesebbet, mint a mit és mennyit eddig mondtam; melyekből a zelfogulatlan olvasó megítélheti, hogy mennyiben törvényszerű, vagy törvénytelen az a szavazati jog, melytől a tisztántuli egyházkerületi gyűlés május 29-ki ülésében a „szatmári esperes“ elűtötték, s a miezzel összefügg.

Minthogy pedig az álnevek alatti vitákat épen nem kedvelem, mert az elvi vitás mindenekfelett szemelött tartandó érdemlegesége mellett, szeretem ismerni vita-ellenemet is, hogy személyének, amennyire megérdemli és lehetséges, az illő tiszteletet is megadhassam, mert miként az elv hűséget, mely mellék és öző érdekeket kizar, — mindig becültem, becsülöm és becsülni fogom, úgy azt ellenfelemben is becsülendőnek tartom, s még személyét vagy hivatalát is tiszteletben tartani óhajtanám; de ez, az ál-

cza alá rejtőző ellenfél irányában nem igen sikerülhet . . . én, habár az „Örökös szünetelés“ óta, mint a „Debreczeni“ állandó munkatársa, az általam használt „a—r“ jegy alatt ismeretes vagyok is, ha legközelebb kiadott „Emlékezes“ czimü könyvemnek a czimlapjára ki nem tettem volna is azon „a—r.“ jegy jelentését: ezen nyilatkozatom alá egészen kiirom nevémet. De ugyanakkor méltán kívánom, hogy ha „Censor“ ur a vitát folytatni akarná, nem irántam való respektusból, hanem az általa védett elv iránti komoly meggyőződésből: írja ki ő is nevéét, hogy ha netalán méltó dolognak tekintem a vita tovább folytatását — tudhassam magamat mihez tartani, nem csak az elv, — hanem még a személy, vagy esetleg hivatal — iránti tiszteletet illetőleg is.

Meggyőződésből folytatott elvi vita nem gyalazza meg a vitázó nevéét!

Debreczen, 1896. június 7.

Bartha Mór

nyug. ev. ref. lelkész.

Extractus protocolli venerab. Tractus érmellékiensis.

A f. évi május 29-iki egyházkerületi határozatra, mely a szatmári h. esperes szavazati joga ügyében hozott, jónak látjuk nyomtatni a nt. érmelléki ev. ref. esperes ur által az érmelléki ev. ref. egyházmege jegyzőkönyvéből kiirt alkalmoszerű határozatokat. Tekintetük némelyek a viticuumnak, de a mostaniak tekintésük olyan határozatnak, a melyből csak egyházunk méltányos felfogásait és történeteit szándékosan ignorálva lehet olyan határozatot hozni, mint a május 29-iki, t. i. egy h. esperesnek, ki az esperesi kötelességeket teljesíti, szavazati jogát eljéni. — De hadd beszéljenek maguk a határozatok.

Tomus I. pag. 88.

Cum Senior Johannes Szántó annis iam senis gravis, accedentibus variis animi corporisque infirmitatibus, valde debilitatus esset: anno 1818. tribus distinctis terminis, in consistorio venerabilis Superintendentiae, debita cum submissione, vel relaxationem, dimissionemque sui a gravi munere — onereque Seniorali, tam viva voce, quam litteris memorialibus sollicitavit actandem eodem anno in consistorio generali mense octobri celebrato honorificentissimam Absolutionem obtinuit decernente venerabili consistorio ut Instans, usque dum viveret — honorificum Senioris Titulum gereret, munus vero onusque Seniorale ad aliud Individuum, cum venerabilis diocoeseos érmelléke voto eligendum transferretur, quid Prosenioris titulo subiret administraret.*

Eodem igitur anno 1818. pluralitate votorum Prosenior electus ac constitutus est admodum reverendus, eximius ac clarissimus Dominus Josephus Lengyel Ecclesiae Salaciensis Pastor facundissimus, venerabilisque tractus per decursum triennii nataribus famigeratissimus. Ac eheu! eximis hoc viro anno 1821. mense martio e vivio erepto per venerabile consistorium superintendentiale D. 17. Aprilis deliberatum est: ut Senior Johannes

*) Tessék, Censor ur, és egyházkerület, t. i. a szatmári h. esperes szavazati joga ellen szavazóknak erre felelni!

